

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC Y - DƯỢC**

CÁN HẢI HÀ

**THỰC TRẠNG VIÊM NHIỄM ĐƯỜNG SINH DỤC DƯỚI
Ở PHỤ NỮ 15 - 49 TUỔI CÓ CHỒNG
TẠI XÃ KIM QUAN - THẠCH THẮT - HÀ NỘI
VÀ MỘT SỐ YẾU TỐ LIÊN QUAN**

LUẬN VĂN THẠC SỸ Y HỌC

THÁI NGUYÊN - 2014

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC Y - DƯỢC

CÁN HẢI HÀ

THỰC TRẠNG VIÊM NHIỄM ĐƯỜNG SINH DỤC DƯỚI
Ở PHỤ NỮ 15 - 49 TUỔI CÓ CHỒNG
TẠI XÃ KIM QUAN - THẠCH THÁT - HÀ NỘI
VÀ MỘT SỐ YẾU TỐ LIÊN QUAN

Chuyên ngành: Y học dự phòng

Mã số: 60 72 01 63

LUẬN VĂN THẠC SỸ Y HỌC

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC

TS. NGUYỄN QUANG MẠNH

THÁI NGUYÊN - 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu khoa học của riêng tôi, các số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn là trung thực và chưa công bố dưới bất kỳ hình thức nào.

Thái Nguyên, tháng 10 năm 2014

Học viên

Cán Hải Hà

LỜI CẢM ƠN

Trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn này, tôi đã nhận được rất nhiều sự giúp đỡ của các Thầy Cô, bạn bè, đồng nghiệp và người thân. Tôi xin được bày tỏ lòng biết ơn chân thành tới:

Ban giám hiệu, Phòng Đào tạo sau đại học, Bộ môn Y tế Công cộng - Trường ĐHYD - ĐHTN đã giúp đỡ, tạo điều kiện cho tôi trong quá trình học tập.

Ban Giám đốc Trung tâm Y tế huyện Thạch Thất, Hà Nội đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi trong suốt quá trình học tập.

UBND xã, Trạm Y tế xã, các ban ngành đoàn thể xã Kim Quan, huyện Thạch Thất, Hà Nội đã giúp đỡ tôi trong suốt quá trình thu thập số liệu để hoàn thành luận văn đúng thời hạn.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới TS. Nguyễn Quang Mạnh, người Thầy đã tận tình chỉ bảo và cung cấp cho tôi những kiến thức quý báu về phương pháp nghiên cứu cũng như kiến thức chuyên ngành.

Tôi xin chân thành cảm ơn các Thầy Cô trong Hội đồng chấm luận văn đã đóng góp cho tôi nhiều ý kiến quý báu, đã đánh giá và ghi nhận sự nỗ lực của tôi trong học tập.

Để hoàn thành luận văn này có sự đóng góp, động viên khích lệ, giúp đỡ rất lớn, sự chia sẻ và tạo điều kiện của những người thân trong gia đình, bạn bè, đồng nghiệp.

Thái Nguyên, tháng 10 năm 2014

Học viên

Cần Hải Hà

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
BẢNG CÁC CHỮ VIẾT TẮT	iv
DANH MỤC BẢNG	v
DANH MỤC HÌNH, SƠ ĐỒ, BIỂU ĐỒ	vi
Chương 1: TỔNG QUAN	3
1.1. Khái quát về bệnh viêm nhiễm đường sinh dục dưới	3
1.1.1. Các khái niệm, phân loại, tác nhân gây bệnh.....	3
1.1.2. Đặc điểm viêm nhiễm đường sinh dục dưới	6
1.2. Tình hình mắc các bệnh viêm nhiễm đường sinh dục dưới.....	10
1.2.1. Trên thế giới.....	10
1.2.2. Tại Việt Nam.....	11
1.3. Một số yếu tố liên quan đến viêm nhiễm đường sinh dục dưới ở phụ nữ ...	14
1.3.1. Nhóm yếu tố cá nhân	14
1.3.2. Nhóm yếu tố về dịch vụ y tế	16
1.3.3. Nhóm yếu tố điều kiện vệ sinh môi trường	18
1.4. Một vài nét cơ bản về địa bàn nghiên cứu	18
1.5. Khung lý thuyết của nghiên cứu	19
1.6. Giả thuyết nghiên cứu	20
Chương 2: ĐỐI TƯỢNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	22
2.1. Đối tượng nghiên cứu	22
2.2. Thời gian và địa điểm nghiên cứu.....	22
2.3. Thiết kế nghiên cứu.....	22
2.4. Mẫu và phương pháp chọn mẫu.....	22
2.5. Các biến số nghiên cứu và định nghĩa các biến số chủ yếu.....	23
2.6. Nội dung nghiên cứu.....	25

2.6.1. Đặc điểm của đối tượng nghiên cứu	25
2.6.2. Các nội dung nghiên cứu cho mục tiêu 1	25
2.6.3. Các nội dung nghiên cứu cho mục tiêu 2.....	26
2.7. Các tiêu chuẩn đánh giá	26
2.7.1. Tiêu chuẩn chẩn đoán bệnh.....	26
2.7.2. Đo lường đánh giá kiến thức thái độ và thực hành.....	29
2.8. Công cụ thu thập số liệu.....	30
2.9. Nguồn lực cho nghiên cứu	31
2.10. Phương pháp thu thập số liệu.....	32
2.11. Phương pháp xử lý và phân tích số liệu.....	34
2.12. Vấn đề đạo đức của nghiên cứu	34
2.13. Hạn chế của nghiên cứu, sai số và biện pháp khắc phục sai số.....	34
Chương 3: KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU	35
3.1. Đặc điểm chung của đối tượng nghiên cứu	35
3.2. Thực trạng mắc bệnh viêm nhiễm đường sinh dục dưới của đối tượng nghiên cứu.....	37
3.2.1. Tỷ lệ mắc bệnh viêm nhiễm đường sinh dục dưới.....	37
3.2.2. Tỷ lệ viêm nhiễm đường sinh dục dưới theo các hình thái.....	38
3.3. Kiến thức, thái độ, thực hành về viêm nhiễm đường sinh dục dưới.....	41
3.3.1. Kiến thức về viêm nhiễm đường sinh dục dưới.....	42
3.3.2. Thái độ của đối tượng nghiên cứu hướng đến phòng bệnh dục	45
3.3.3 Thực hành của đối tượng nghiên cứu	46
3.4. Các yếu tố liên quan tới tình trạng mắc bệnh của đối tượng nghiên cứu.....	51
Chương 4: BÀN LUẬN	55
4.1. Thông tin chung về đối tượng nghiên cứu	55
4.2. Thực trạng mắc bệnh viêm nhiễm đường sinh dục dưới	56
4.2.1. Tỷ lệ mắc bệnh viêm nhiễm đường sinh dục dưới.....	56
4.2.2. Hình thái mắc bệnh	59

4.2.3. Các tác nhân gây bệnh	60
4.3. Một số yếu tố liên quan tới tình trạng mắc bệnh của đối tượng nghiên cứu .	61
4.3.1. Mối liên quan giữa các đặc điểm nhân khẩu học với bệnh viêm nhiễm đường sinh dục	61
4.3.2. Mối liên quan giữa tiền sử sản khoa với bệnh viêm nhiễm đường sinh dục dưới.....	62
4.3.3. Mối liên quan giữa các yếu tố môi trường với bệnh viêm nhiễm đường sinh dục dưới.....	62
4.3.4. Mối liên quan giữa việc sử dụng dịch vụ y tế với bệnh viêm nhiễm đường sinh dục dưới	64
4.3.5. Mối liên quan giữa kiến thức, thái độ, thực hành với bệnh viêm nhiễm đường sinh dục dưới	64
KẾT LUẬN	67
KHUYẾN NGHỊ	68
TÀI LIỆU THAM KHẢO	69

BẢNG CÁC CHỮ VIẾT TẮT

BCS	: Bao cao su
BPSD	: Bộ phận sinh dục
BPTT	: Biện pháp tránh thai
BVSKBMTE	: Bảo vệ sức khỏe Bà mẹ - Trẻ em
CBYT	: Cán bộ y tế
CSSKSS	: Chăm sóc sức khỏe sinh sản
CTC	: Cổ tử cung
ĐTNC	: Đối tượng nghiên cứu
GVHD	: Giáo viên hướng dẫn
KHHGD	: Kế hoạch hóa gia đình
NCV	: Nghiên cứu viên
NKĐSS	: Nhiễm khuẩn đường sinh sản
PN	: Phụ nữ
PTTH	: Phổ thông trung học
QHTD	: Quan hệ tình dục
SA	: Siêu âm
SKSS	: Sức khỏe sinh sản
THCS	: Trung học cơ sở
TTYT	: Trung tâm Y tế
TYT	: Trạm y tế
VNĐSD	: Viêm nhiễm đường sinh dục
VNĐSDD	: Viêm nhiễm đường sinh dục dưới (<i>Lower Genital Tract Infection - LGTI</i>)
VSV	: Vi sinh vật

DANH MỤC BẢNG

Bảng 2.1. Tỷ lệ VNĐSDD của một số tác giả	13
Bảng 3.1. Đặc điểm của đối tượng nghiên cứu (SL=420)	35
Bảng 3.2. Đặc điểm về tình trạng hôn nhân và số con hiện có	36
Bảng 3.3. Tiền sử sản khoa và kế hoạch hóa gia đình	37
Bảng 3.4. Tỷ lệ viêm nhiễm đường sinh dục dưới theo đặc điểm nhân khẩu học ..	38
Bảng 3.5. Tỷ lệ viêm đường sinh dục dưới theo tiền sử sản khoa của đối tượng .	39
Bảng 3.6. Tỷ lệ viêm nhiễm đường sinh dục dưới theo các yếu tố môi trường..	39
Bảng 3.7. Tỷ lệ viêm đường sinh dục dưới theo sử dụng dịch vụ y tế	40
Bảng 3.8. Hiểu biết về khả năng lây và biến chứng viêm nhiễm đường sinh dục ..	42
Bảng 3.9. Thực hành vệ sinh bộ phận sinh dục hàng ngày của đối tượng	46
Bảng 3.10. Thực hành về vệ sinh khi có kinh nguyệt.....	47
Bảng 3.11. Đặc điểm về điều kiện môi trường	49
Bảng 3.12. Khám phụ khoa của đối tượng nghiên cứu.....	50
Bảng 3.13. Mối liên quan giữa các đặc điểm nhân khẩu học với bệnh viêm nhiễm đường sinh dục dưới	51
Bảng 3.14. Mối liên quan giữa tiền sử sản khoa với bệnh viêm nhiễm đường sinh dục dưới.....	52
Bảng 3.15. Mối liên quan giữa các yếu tố môi trường với bệnh viêm nhiễm đường sinh dục dưới	53
Bảng 3.16. Mối liên quan giữa tiếp cận thông tin, dịch vụ y tế với bệnh viêm nhiễm đường sinh dục dưới	53
Bảng 3.17. Mối liên quan giữa kiến thức, thái độ, thực hành với bệnh viêm nhiễm đường sinh dục dưới	54

DANH MỤC HÌNH, SƠ ĐỒ, BIỂU ĐỒ

Hình 1.1. Đặc điểm giải phẫu và liên quan âm đạo - cổ tử cung	6
Sơ đồ 2.2: Khung lý thuyết nghiên cứu	20
Biểu đồ 3.1. Tỷ lệ mắc bệnh viêm nhiễm đường sinh dục dưới	38
Biểu đồ 3.2. Các hình thái mắc bệnh viêm nhiễm đường sinh dục dưới	41
Biểu đồ 3.3. Bảng phân bố một số tác nhân gây bệnh/kết quả tìm thấy tác nhân gây bệnh ..	41
Biểu đồ 3.4. Hiểu biết về nguyên nhân gây viêm nhiễm đường sinh dục dưới	42
Biểu đồ 3.5. Biểu hiện viêm nhiễm đường sinh dục dưới	43
Biểu đồ 3.6. Tỷ lệ đối tượng biết về phòng ngừa bệnh.....	43
Biểu đồ 3.7. Mức độ hiểu biết của đối tượng về cách phòng ngừa bệnh.....	44
Biểu đồ 3.8. Phân loại kiến thức về viêm nhiễm đường sinh dục dưới	44
Biểu đồ 3.9. Thái độ của đối tượng nghiên cứu về vệ sinh bộ phận sinh	45
Biểu đồ 3.10. Thái độ của đối tượng về phòng ngừa viêm nhiễm đường sinh dục dưới	46
Biểu đồ 3.11. Phân loại thái độ của đối tượng về phòng VNĐSDD	46
Biểu đồ 3.12. Thực hành vệ sinh bộ phận sinh dục và QHTD của đối tượng	47
Biểu đồ 3.13. Thực hành phòng viêm nhiễm đường sinh dục dưới của đối tượng ...	49
Biểu đồ 3.14. Đã từng tiếp cận thông tin về viêm nhiễm đường sinh dục dưới.....	50
Biểu đồ 3.15. Nguồn thông tin nhận được về viêm nhiễm đường sinh dục dưới ...	50